

Nakit, kıymetli evrak, kıymetli maden v.b. nakillerde sevk irsaliyesi ve taşıma irsaliyesi düzenlenip düzenlenmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-1361
Tarih	19.08.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-1361

19/08/2011

Konu : Nakit, kıymetli evrak, kıymetli maden v.b. nakillerde sevk irsaliyesi ve taşıma irsaliyesi düzenlenip düzenlenmeyeceği.

İlgi dilekçenizde, her türlü nakit, kıymetli evrak, kıymetli maden ve benzeri kıymetli malların güvenli şekilde toplanması, sayılması, dağıtılması, ilgili kişilere tesliminin sağlanması, saklanması ve otomatik vezne makinesi yüklemelerinin yapılmasına ilişkin hizmetleri sağlama ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun, bu Kanun'un Tüzük ve Yönetmelikleri çerçevesinde belirtilen koruma, güvenlik ve eğitim hizmetleri faaliyetleri ile iştigal ettiğiniz belirtilerek, eşya niteliği olmayan para, altın ve kıymetli evrak naklinde şirketiniz tarafından taşıma irsaliyesi, taşıttıranlarca da sevk irsaliyesi düzenlenip düzenlenmeyeceği sorulmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 240'ıncı maddesinin (A) bendinde "Taşıma irsaliyeleri: Ücret karşılığında eşya nakleden bütün gerçek ve tüzelkişiler naklettikleri eşya için, 209 uncu maddede yazılı

bilgilerle, sürücünün ad ve soyadı ve aracın plaka numarasını ihtiva eden ve seri ve sıra numarası dahilinde teselsül eden irsaliye kullanmak zorundadırlar. Bu irsaliyenin bir nüshası eşyayı taşıtırana, bir nüshası eşyayı taşıyan aracın sürücüsüne veya kaptanına verilir ve bir nüshası da taşımayı yapan nezdinde saklanır. Bu bent hükmü nakliye komisyoncuları ile acenteleri de kapsar." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, mezkûr Kanunun 230'uncu maddesinin (5) numaralı bendinde, malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmesinin ve bu irsaliyenin taşıtta bulundurulmasının zorunlu olduğu, malın, bir mükellefin birden çok iş yeri ile bu işyerlerinin şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanmasının gerekli olduğu hüküm altına alınmıştır.

Madde hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, mal sevkiyatı yapan veya yaptıran alıcı veya satıcıların sevk irsaliyesi, ücret karşılığında eşya nakledenlerin ise taşıma irsaliyesi düzenlemeleri gerekmektedir.

Bununla beraber, sevk irsaliyesi ticari mal hareketinin izlenmesi için düzenlenen bir belgedir.

Öte yandan, 4721 sayılı Medeni Kanunun 762 nci maddesinde, "Taşınır mülkiyetinin konusu, nitelikleri itibariyle taşınabilen maddi şeyler ile edinmeye elverişli olan ve taşınmaz mülkiyetinin kapsamına girmeyen doğal güçlerdir." hükmü yer almaktadır.

Bu açıklamalara göre, şirketinizce taşınan para, kıymetli evrak ve kıymetli madenin medeni kanun anlamında eşya oldukları kesindir. Bu nedenle, ücret karşılığında taşınan para, kıymetli evrak ve kıymetli madenin taşınması sırasında taşıma irsaliyesi düzenlenmesi zorunludur.

Bununla beraber, para nakil işlemleri ve kıymetli evrakın taşınması sırasında taşımayı yapan veya yaptıran tarafından sevk irsaliyesi düzenlenmesine gerek bulunmamakta olup, kıymetli maden nakil işlemlerinde ise emtiayı taşıyan veya taşıtırın tarafından sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026